

Verdibergingsplan stiftelsen Norsk folkemuseum 2025

Verdibergingsplan og totalberedskap

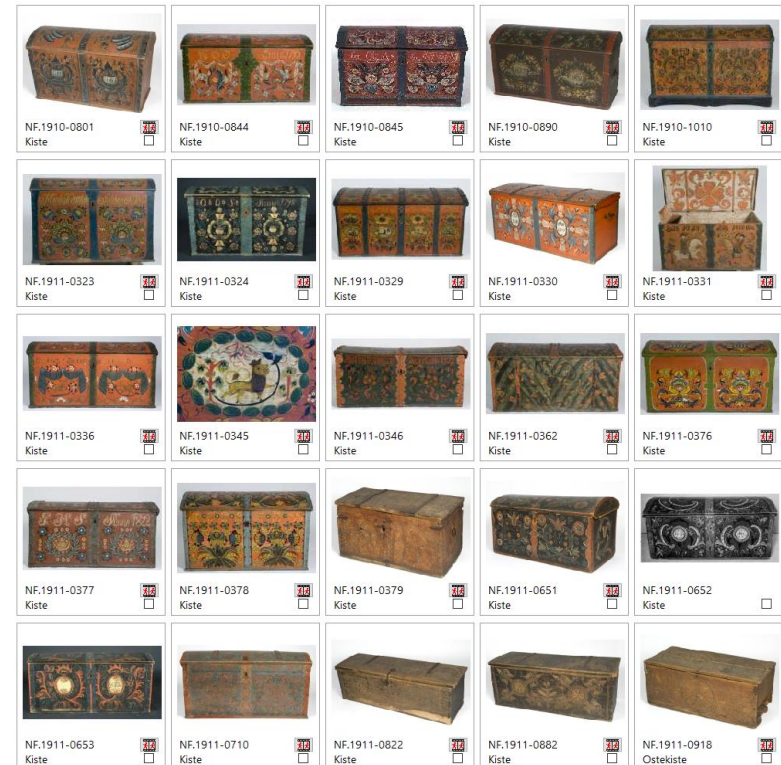
Linda Moe

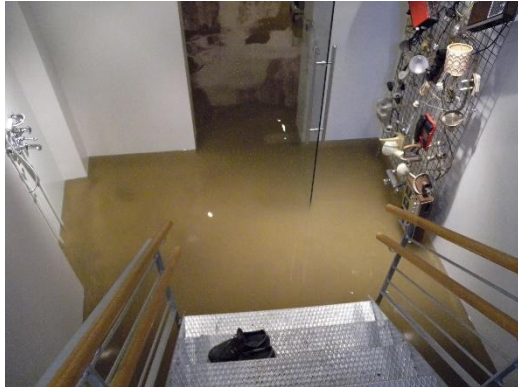
NORSK FOLKEMUSEUM

Norsk folkemuseum STI

- Bogstad gård
- Bygdø kongsgård
- Eidsvoll 1814
- Ibsen museum og teater
- Norsk maritimt museum
- Norsk folkemuseum
- Omkring 200 ansatte
- Ca 270 000 gjenstander
- 2 500 000 foto
- Over 140 lokasjoner hvor gjenstander oppbevares og stilles ut

Hvorfor evakueringsplaner?

An employee of the museum collects surviving exhibits in the destroyed building of the Hryhoriy Skovoroda National Literary Memorial Museum in the village of Skovorodynivka, in Kharkiv Region, on

Mandatet

- Vi skal lage verdibergingsplan for stiftelsen Norsk folkemuseum
- Vi skal lage metode for å lage evakueringsliste
- Vi skal lage framdriftsplan for å lage verdibergingsplan

Metode for å lage evakueringslister

1. Metode for vurdering av samlinger
2. Lær av andre museer
3. Lær av Sverige
4. Sjekk arkiv

TOTALBEREDSKAP

Stortingsmelding nr.9 om totalberedskap

Regjeringen forutsetter at institusjoner som får statlig støtte lager planer for å ivareta vår kultur og formidle kultur, kunst- og kulturarv også under kriser, i den grad det er forsvarlig.

Kulturen som mål, middel og motstandskraft

Hva betyr dette for oss?

Boks 6.9 Haagkonvensjonen om beskyttelse av kulturverdier

Haag-konvensjonens mål er å hindre at kulturarv blir brukt som militært mål, og omfatter både kulturarv og historiske bygninger og anlegg, kunstgjenstander, manuskripter, bøker og samlinger av vitenskapelig, kunstnerisk eller historisk betydning. Konvensjonen stiller krav om at landene skal avstå fra å bruke egen, så vel som fiendens kulturarv som mål eller skjold i en konfliktsituasjon. Haag-konvensjonen stadfester at bevisst skade på kulturarv er et brudd på folkeretten. Partslandene er forpliktet til å ha et beredskapssystem som ivaretar kulturarven.

Sverige

Lag (1992:1402) om undanförsel og förstöring

Undanförsel

5 § För att förhindra att egendom som har betydelse för totalförsvaret eller egendom av stor historisk eller kulturell betydelse till följd av krigshandlingar förstörs eller på annat sätt förloras, får det beslutas att egendomen skall föras från den plats där den finns till en annan plats.

Även annan egendom än sådan som sägs i första stycket får undanföras, om det finns risk för att egendomen kan falla i en angripares händer och underlätta dennes krigsansträngningar.

6 § För de ändamål som sägs i 5 § får även föreskrivas eller i särskilt fall beslutas att sådan egendom som avses där inte får föras till en viss del av landet.

Förstöring

7 § Om undanförsel enligt 5 § inte kan anses vara en tillräcklig åtgärd eller inte rimligen kan genomföras, får egendomen förstöras, om det finns betydande risk för att egendomen kan falla i en angripares händer och underlätta dennes krigsansträngningar.

Förordning(1993:243) om undanförsel og förstöring

Undanförsel

Planläggning

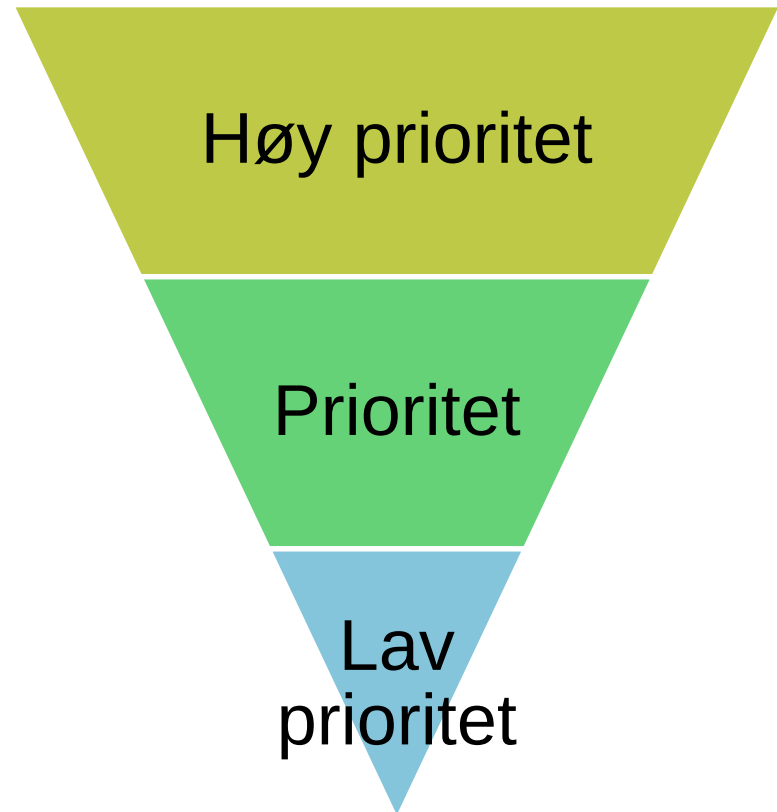
2 § Varje beredskapsmyndighet enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap ska planera hur egendom som huvudsakligen används inom myndighetens verksamhetsområde ska undanföras.

Försvarsmakten ska planlägga undanförseln av materiel till motorreparationstjänsten.

Följande myndigheter ska, var och en inom sitt ansvarsområde, planera hur arkivhandlingar, böcker, konstverk, natur- och kulturhistoriska föremål ska undanföras: Statens försvarshistoriska museer, Riksarkivet, Kungl. biblioteket, Riksantikvarieämbetet, Statens historiska museer, Nationalmuseum, Moderna museet, Statens musikverk, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur, Statens maritima och transporthistoriska museer och Statens centrum för arkitektur och design. Myndigheterna ska vid planläggningen samråda med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

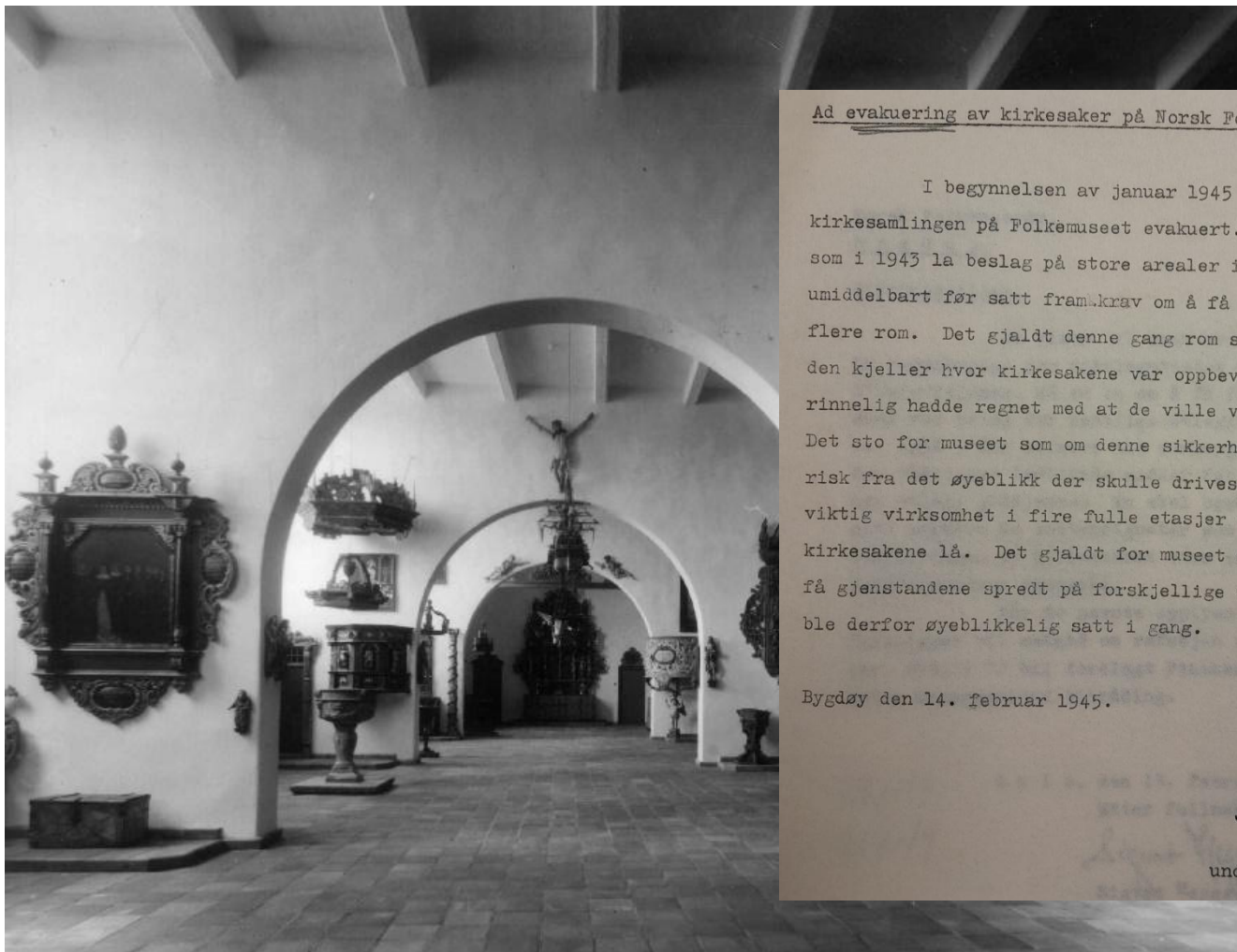
Statens historiska museum

- Analyserer egne bygninger og lokaler
- Tiltak for å beskytte lokaler
- Plan for å flytte/evakuere gjenstander ut i fra prioritet
- Senario: 24 timer, 2 uker, 2 mnd
- Hvor mye kan en brannmann bære i sine armer?

Norsk folkemuseum under 2.verdenskrig

Ad evakuering av kirkesaker på Norsk Folkemuseum.

I begynnelsen av januar 1945 ble en større del av kirkesamlingen på Folkemuseet evakuert. Den tyske marine, som i 1943 la beslag på store arealer i museet, hadde da umiddelbart før satt framkrav om å få seg overlatt enda flere rom. Det gjaldt denne gang rom som ligger over hele den kjeller hvor kirkesakene var oppbevart, og hvor en opprinnelig hadde regnet med at de ville være noenlunde sikre. Det sto for museet som om denne sikkerhet ble høyst illusorisk fra det øyeblikk der skulle drives ^{rent} med militær, krigsviktig virksomhet i fire fulle etasjer over de rom hvor kirkesakene lå. Det gjaldt for museet å handle hurtig og få gjenstandene spredt på forskjellige steder. Evakuering ble derfor øyeblikkelig satt i gang.

Bygdøy den 14. februar 1945.

R. K.
underbestyrer.

Bymagasinet.

-1-

Bymag. 1: 10 bismåvekter
2 skålvæker
10 hulmål av tre
10 "- av andre materialer
5 tretallerkner
alt i apotekerskapet

Bymag. 2: ingenting

Bymag. 3: 5 melkesiler
5 " øser
5 ølsiler
5 hakkekniver
3 munkepanner av kleberstein
5 strykejern
5 glattesteiner
5 vaskebrett
5 vaskebankere
2 mangletrær med figurer
5 kjevler
5 poteteskverner
2 håndkverner av stein
5 osteformer
5 traug
5 gryter (runde)
5 mortere
5 kaffekverner
5 skjæringer (skorer)
10 lyseakser
20 bondelysestaker av tre og tmetall
5 " kandelabre
10 koler
5 lykter (forskjellig utvalg)
~~2022~~
5 sukkersakser
5 stekepanner

Våpenmagasinet

10 geværer
10 bondeøkser
2 rambuer
10 spaserstokker
3 bjørnespyd
2 hellebarder
2 pistoler
2 vekterstjerner

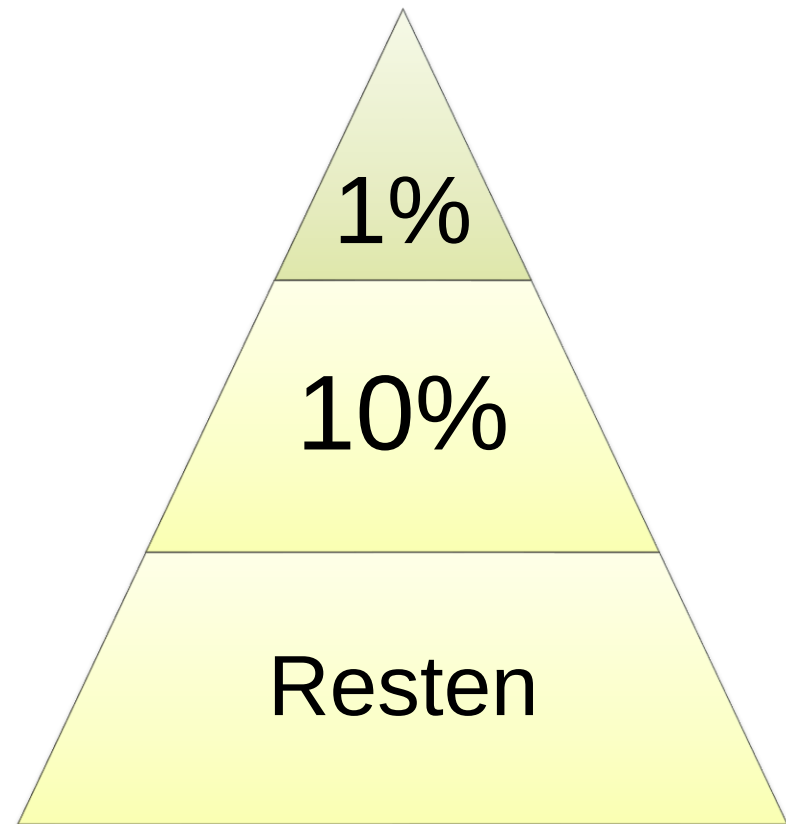
Hva har vi lært?

- Vi skal ha en evakueringsplan for akutte kriser
- Vi skal ha en evakueringsplan for kriser hvor vi har lengre tid
- Vi skal identifisere lokaler som kan brukes til intern evakuering

NFs- Metode for verdibergingsplan

- Prioritert liste over utstillinger og magasiner
- Identifisert kompetanse
- Veiledning til vurdering
- Trinn for trinn beskrivelse:
 1. Alt til 10%
 2. 10% til 1%
 3. Hvordan berge?
- Excel dokument

Takk for meg!

